

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudkyň Mgr. Lenky Havlíčkové a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobců: a) Ing. J. F., narozený X,
 b) O. F., narozená X,
 oba bytem X,
 oba zastoupeni advokátem Mgr. Ing. Mgr. Jiřím Dostálem,
 sídlem náměstí 1. máje 101/2, 430 01 Chomutov,

proti

žalovanému: Krajský úřad Ústeckého kraje,
 sídlem velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 10. 2019, č. j. KUUK/145610/2019/UPS,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 29. 10. 2019, č. j. KUUK/145610/2019/UPS, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobcům náhradu nákladů tohoto řízení a řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 12.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

2021, č. j. 16 A 68/2019-53, ve výši 26 734,56 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobci se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 10. 2019, č. j. KUUK/145610/2019/UPS, kterým bylo podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) změněno rozhodnutí Městského úřadu Litvínov, stavebního úřadu, (dále jen „stavební úřad“) ze dne 30. 11. 2018, č. j. MELT/66831/2018/OŘ, (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž bylo podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu zastaveno řízení zahájené dne 3. 10. 2018 na základě žádosti žalobců o obnovu řízení podle § 100 správního řádu na stavbu „Mycí boxy Litvínov, Horní Litvínov, Tyrše a Fügnera na pozemcích p. č. XA a p. č. XB v k. ú. X a pozemku p. č. XC v k. ú. X“ (dále též jen „stavba“) povolenou rozhodnutím ze dne 6. 2. 2018. Změna prvostupňového rozhodnutí provedená napadeným rozhodnutím spočívala v tom, že žalovaný žádost žalobců o obnovu řízení ze dne 3. 10. 2018 zamítl podle § 100 odst. 6 správního řádu. Žalobci se v žalobě zároveň domáhali toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit jim náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobci v podané žalobě předně uvedli, že se neztotožňují s právním posouzením žalovaného. Žalobou napadené rozhodnutí považují za nezákonné. V daném případě došlo ze strany správních orgánů k porušení ustanovení správního řádu, dále ustanovení zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.
3. Žalobci nesouhlasili se závěrem správních orgánů, že nebyli podle § 85 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona účastníky společného územního a stavebního řízení, a tudíž nejsou oprávněni k podání žádosti o obnovu řízení. Žalobci byli přesvědčeni, že účastníky původního společného územního a stavebního řízení měli být. Jako s účastníky s nimi mělo být jednáno, jelikož jsou vlastníky sousedního pozemku a jejich vlastnické právo bylo prováděním stavby přímo dotčeno. Žalobci zdůraznili, že žalovaný v napadeném rozhodnutí přebírá do své argumentace vymezení okruhu účastníků stavebního a územního řízení tak, jak je provedl stavební úřad. Podle žalobců byl v tomto případě okruh účastníků záměrně vymezen příliš restriktivně bez dostatečného přihlédnutí k reálné situaci v místě stavby, a tudíž nesprávně.
4. Žalobci namítali, že správním orgánem byla jako hlavní kritérium pro vymezení účastníků řízení nesprávně zvolena odstupová vzdálenost nemovitosti ve vlastnictví žalobců od budované stavby. Žalovaný argumentoval, že mezi pozemkem dotčeným stavbou a pozemkem ve vlastnictví žalobců se nacházejí dva ploty, které jsou od sebe odděleny veřejným chodníkem a korytem potoka, a že stavebník stávající dřevěné plaňkové oplocení doplnil dalšími prkny do mezer. V této souvislosti žalobci odkázali na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2018, č. j. 2 As 328/2016-96, a ze dne 19. 6. 2009, č. j. 5 As 67/2008-111.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

5. Dále upozornili na to, že již v minulosti v téměř totožné věci bylo před stavebním úřadem pod sp. zn. MELT/15457/2019 zahájeno společné územní a stavební řízení. Jednalo se taktéž výstavbu mycích boxů, které se navíc měly od žalobců nacházet v daleko větší vzdálenosti než nyní řešená stavba; mezi pozemky žalobců a žadatele se navíc nacházely pozemky a nemovitosti jiných vlastníků. V daném řízení ovšem stavební úřad s žalobci jako s účastníky řízení jednal. K realizaci stavebního záměru následně nedošlo, neboť účastníci včetně žalobců zcela legitimně uplatnili připomínky zejména k imisím hluku a aerosolů, a žadatel od svého záměru upustil. Stavební úřad tedy v téměř totožném případě postupoval při vymezení účastníků řízení zcela opačně.
6. Žalobci byli přesvědčeni, že žalovaný v souvislosti s vymezením okruhu účastníků řízení nesprávně vyhodnotil i možné dopady stavby na její okolí, neboť se nevypořádal s argumenty žalobců, podle kterých stavba s jejím technickým řešením celkové otevřené konstrukce s tvarovanou střechou přesahuje bariéry – ploty mezi žalobci a stavebníkem o více než jeden metr. S největší pravděpodobností tudíž může docházet k imisi hluku a aerosolů. Žalobci nesouhlasili s argumentací žalovaného, že se stavební úřad uvedeným blíže nezabýval proto, že s ohledem na závazná stanoviska dotčených orgánů, která byla vydána pro účely společného řízení, nepředpokládal, že by tato skutečnost měla mít podstatný vliv na okruh účastníků společného řízení. Žalobci v této souvislosti namítali, že pokud by úloha správního orgánu, který vede řízení, spočívala pouze v tom, že zhodnotí, zda je dokumentace k vydání stavebního povolení dodaná žadatelem kompletní, byla by jeho úloha čistě formální, což by ovšem bylo zcela v rozporu s § 3 správního řádu. Žalobci byli tedy s ohledem na uvedené přesvědčeni, že v jejich případě nedošlo k řádnému zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Souhlasná stanoviska Městského úřadu v Litvínově, odboru životního prostředí, a Krajské hygienické stanice Ústeckého kraje nadto žalobci označili za zcela chybná bez jakýchkoli dalších podmínek a případné zkušební doby provozu. V řízení vedeném pod sp. zn. MELT/15457/2019 tyto orgány došly k opačnému názoru a ve svých stanoviscích stanovily jasné podmínky vztahující se zejména k imisím hluku a aerosolů, na které žalobci při ústním jednání upozorňovali.
7. Žalovaný se měl ve svém posouzení stavby z hlediska hlukové zátěže a závěru, že v chráněném venkovním prostoru staveb nedochází k překročení hygienického limitu pro denní dobu, opírat o protokol autorizovaného měření hluku ze dne 1. 11. 2018, č. 116/2018, zpracovaný společností ECOMOST, s.r.o. K tomu žalobci uvedli, že na základě jejich stížnosti na nadměrný hluk z provozu mycích boxů Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje dne 1. 6. 2019 pod č. j. KSUL 10140/2019 provedla měření hluku, dospěla k závěru, že stanovený limit hluku je provozem mycích boxů překračován a s jejich provozovatelem zahájila správní řízení. Příslušný protokol o měření žalobcům bohužel odmítla vydat; navrhli proto, aby si jej soud vyžádal.
8. Žalobci nesouhlasili ani s další argumentací žalovaného ohledně splnění dalších, podle nich domnělých kritérií potřebných pro vymezení okruhu účastníků řízení, jakými jsou zejména územní plán města Litvínov a charakteristika území. Tato kritéria mají podle žalobců navodit dojem, že se žalovaný otázkou, jak vymezit okruh účastníků daného řízení, zabýval do hloubky. Pokud by ale došlo k náležitému zkoumání vlivu umístění a provozování stavby na pozemek a rodinný dům žalobců, musel by žalovaný zároveň řádně posoudit, zda nebude stavbou narušeno zachování kvality prostředí. Na základě toho by jistě dospěl k závěru, že žalobci jsou osobami přímo dotčenými, neboť narušení zachování kvality prostředí bylo žalobci prokázáno mimo jiné videozáznamem z provozu mycích boxů, z něhož je patrný jak hluk, tak i imise aerosolů, které provoz produkuje a které dopadají na

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

pozemek žalobců. K tomu žalobci odkázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2006, sp. zn. 2 As 44/2005.

9. Závěrem žalobci namítali, že bylo porušeno jejich právo na spravedlivý proces, neboť žalovaný tím, že změnil prvostupňové rozhodnutí namísto toho, aby je zrušil a věc vrátil stavebnímu úřadu k dalšímu řízení, nepřipustně předjímal závěr nového rozhodnutí stavebního úřadu. V podstatě tak podle žalobců upřednostnil hospodárnost a procesní ekonomii řízení před právem žalobců na spravedlivý proces.

Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný ve svém písemném vyjádření navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou, neboť nesouhlasil s námitkami uplatněnými žalobci v podané žalobě. Zdůraznil, že z žalobou napadeného rozhodnutí je patrné, že v daném případě byla odstupová vzdálenost mezi stavbou a pozemkem a rodinným domem žalobců pouze jedním z kritérií při hodnocení možné dotčenosti jejich práv, resp. při posuzování jejich účastenství ve společném stavebním a územním řízení. K parametrům odstupové vzdálenosti nebylo přistupováno restriktivně, ale právě ve vazbě na místní poměry v daném území. Mezi povolenou stavbou a nemovitostmi žalobců jsou nejen další pozemky, ale i stavby na nich umístěné. V rámci hodnocení možné dotčení práv žalobců bylo přihlédnuto též k ostatním okolnostem, které mohly mít vliv na případné účastenství ve společném řízení.
11. K námitce žalobců, že stavební úřad postupuje v obdobných věcech rozdílně, žalovaný konstatoval, že každý záměr, který je před správními orgány projednáván, je posuzován v samostatném správním řízení s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem a k obsahu podkladů shromážděných v rámci konkrétního správního řízení. Argument žalobců, že v jiném správním řízení, kterým byla povolována obdobná stavba, žalobci byli účastníky řízení, tak podle žalovaného sám o sobě neobstojí.
12. Dále žalovaný podotkl, že stavební úřad na podporu vyhodnocení okruhu účastníků společného stavebního řízení v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí odkázal mimo jiné i na závazná stanoviska dotčených orgánů hájících veřejné zájmy, a to na úseku ochrany před hlukem a ochrany ovzduší, která byla doložena v projednávané věci. Ze závazných stanovisek nevyplývalo, že by povolovaná stavba měla mít významný či dokonce negativní vliv na své okolí. Závazná stanoviska byla řešena v přezkumném řízení, přičemž žalovaný odkázal na usnesení vydané v přezkumném řízení dne 22. 5. 2019, č. j. KUUK/69191/2019/UPS.
13. K žalobci zmíněnému protokolu Krajské hygienické stanice Ústeckého kraje o měření hluku žalovaný uvedl, že není součástí předložené žaloby a jeho obsah není žalovanému znám. V řízení vycházel z žalobci též zmíněného protokolu společnosti ECOMOST, s.r.o. Žalobci namítaným zachováním kvality prostředí se stavební úřad de facto zabýval napříč celým svým rozhodnutím. Žalovaný se s jeho závěry ztotožnil. Předložený videozáznam nedokazuje, že aerosoly způsobené provozem myčky vnikaly na pozemek žalobců. Tato skutečnost nebyla zjištěna ani při kontrolní prohlídce dne 12. 10. 2018. Zdůraznil dále, že předmětná stavba nebyla umísťována do území, které je určené pro bydlení čisté.
14. Žalovaný rovněž nesouhlasil s námitkou žalobců, že bylo porušeno jejich právo na spravedlivý proces. Konstatoval, že po obsahové stránce je celé rozhodnutí stavebního úřadu, a to včetně výrokové části, koncipováno tak, že správní orgán žalobcům účastenství ve společném řízení nepřiznal. Žalovaný v rámci odvolacího řízení shledal pouze jedinou vadu, kterou byl procesní typ rozhodnutí. Stavební úřad řízení o žádosti žalobců zastavil, přičemž v daném případě měla být po úvaze správního orgánu jejich žádost ve smyslu § 100 odst. 6 Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

správního řádu zamítnuta. Vzhledem k tomu, že se jednalo o vadu, která svou podstatou mohla být napravena v odvolacím řízení, aniž by tím byla krácena práva žalobců, přistoupil žalovaný ke změně formy rozhodnutí. Uvedeným postupem nemohla být procesní práva žalobců porušena.

Ústní jednání soudu

15. Při jednání soudu konaném dne 21. 11. 2023 substituční právní zástupce žalobců v plném rozsahu odkázal na znění žaloby a popsal další vývoj věci po podání žaloby. Soudu k založení do spisu předložil rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 10. 2022, č. j. KUUK/149499/2022/UPS, včetně dokladu o jeho doručení právnímu zástupci žalobců dne 10. 10. 2022. Tímto rozhodnutím žalovaný po vydání rozsudku zdejšího soudu ze dne 14. 12. 2021, č. j. 16 A 68/2019-53, zrušil rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 6. 2. 2018, č. j. OSÚ/5785/2018/URSP, a zastavil společné územní a stavební řízení. Substituční právní zástupce žalobců uvedl, že žalovaný se v předkládaném rozhodnutí ztotožnil s argumentací o účastenství žalobců. Následně bylo zahájeno řízení o odstranění stavby, to je přerušeno a nyní probíhá řízení o dodatečném povolení stavby, ve kterém je jakožto s účastníky jednáno i se žalobci. I tak žalobci chtějí v řízení o žalobě pokračovat a požadují, aby otázka účastenství byla posouzena soudem.
16. Pověřený pracovník žalovaného při tomtéž jednání odkázal na písemné vyjádření k žalobě s tím, že žalobu nadále považoval za nedůvodnou. O rozhodnutí ze dne 7. 10. 2022, č. j. KUUK/149499/2022/UPS, před ústním jednáním soudu nevěděl, na zamítnutí žaloby však trval s tím, že při vydání nyní namítaného rozhodnutí se vycházelo z nesprávného právního názoru soudu.
17. V souladu s § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) soud na návrh žalobců provedl dokazování protokolem č. 58738/2019 ze dne 1. 7. 2019 o měření hluku z provozu mycích boxů, které provedl Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem dne 1. 6. 2019, založeným na č. l. 84 až 90 soudního spisu.

Posouzení věci soudem

18. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci zjištěny nebyly.
19. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, prostudování obsahu předloženého správního spisu a proběhlém ústním jednáním soudu spojeném s dokazováním dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
20. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí o žalobě.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

21. Dne 6. 2. 2018 vydal stavební úřad rozhodnutí č. j. OSÚ/5785/2018/URSP, kterým podle § 115 stavebního zákona povolil stavbu s názvem „Mycí boxy Litvínov, Horní Litvínov, Tyrše a Fügnera na pozemcích p. č. XA a p. č. XB v k. ú. X a pozemku p. č. XC v k. ú. X“ a podle § 79 a § 92 stavebního zákona rozhodl o jejím umístění. Dne 3. 10. 2018 podali žalobci žádost o obnovu řízení, v němž byla povolena a umístěna shora zmíněná stavba. V žádosti předně namítali, že v řízení o povolení stavby byli zcela opomenuti jako účastníci řízení, a tím jim nebylo umožněno uplatňovat jejich námítky a připomínky k realizaci stavby. V důsledku toho došlo k omezení jejich vlastnických práv, kvůli nadměrnému hluku, aerosolu poletujícím vzduchem a nadměrné intenzitě nočního osvětlení se výrazně omezil komfort jejich bydlení a též došlo k znehodnocení ceny jejich nemovitosti. Shodně žalobci argumentovali i ve svém podání ze dne 1. 11. 2018. Z výpisu z katastru nemovitostí a kopie katastrální mapy území soud zjistil, že žalobci mají ve společném jmění manželů pozemek parc. č. XD a pozemek parc. č. XE, jehož součástí je stavba rodinného domu č. p. XF, vše v k. ú. X. Tyto pozemky se nacházejí v blízkosti pozemků, na kterých byla stavba umístěna, přímo spolu ovšem nesousedí.
22. O podané žádosti rozhodl stavební úřad rozhodnutím ze dne 30. 11. 2018, č. j. MELT/66831/2018/OŘ, tak, že řízení o žádosti o obnovu řízení podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu zastavil, neboť měl za to, že předmětná žádost byla podaná osobou k tomu zjevně neoprávněnou, protože žalobci nebyli účastníkem řízení o vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení.
23. Proti prvostupňovému rozhodnutí podali žalobci včasné odvolání, v němž argumentovali shodně jako v nyní podané žalobě, tj. tím, že stavební úřad nesprávně posoudil kritéria pro vymezení okruhu účastníků stavebního řízení.
24. Žalovaný podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že žádost žalobců podle § 100 odst. 6 správního řádu zamítl. Shodně se stavebním úřadem měl ovšem za to, že žalobci nesplňují podmínky pro zahájení obnovy řízení ve smyslu § 100 odst. 1 správního řádu, protože nebyli a neměli být účastníky původního společného územního a stavebního řízení.
25. Žalobci v podané žalobě předně namítali, že s nimi nebylo v průběhu řízení o žádosti o vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení na stavbu mycích boxů v Litvínově, umístěných v blízkosti jejich nemovitostí, jednáno jako s účastníky. Jak je zřejmé ze shora uvedené rekapitulace správního spisu, skutečnost, že žalobci mají za to, že jsou opomenutými účastníky předmětného společného územního a stavebního řízení, byla stěžejním důvodem pro podání žádosti o obnovu řízení a rovněž i hlavním argumentem v podaném odvolání.
26. Na tomto místě soud považuje za vhodné uvést, že o žalobě již jednou rozhodl rozsudkem ze dne 14. 12. 2021, č. j. 16 A 68/2019-53, kterým zrušil napadené rozhodnutí žalovaného i prvostupňové rozhodnutí proto, že žádost žalobců o obnovu řízení ze dne 3. 10. 2018 měla být podle názoru soudu s ohledem na svůj obsah posouzena jako odvolání opomenutého účastníka řízení. Jelikož se tak nestalo, řízení bylo zatíženou takovou vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.
27. Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalovaného rozsudkem ze dne 2. 8. 2023, č. j. 5 As 16/2022-24, uvedený rozsudek zdejšího soudu zrušil a věc soudu vrátil k dalšímu řízení. Ve svém rozsudku Nejvyšší správní soud shrnul, že „žalovaný se zabýval tím, kdo je účastníkem řízení, zkoumal, zda jimi žalobci být měli či nikoli; neshledal postup stavebního úřadu při vymezení okruhu účastníků řízení chybným; reagoval na jednotlivé výtky, které žalobci
- Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

vznesli, konstatoval že stavební úřad vycházel z odstupových vzdáleností, z místních poměrů dané lokality, ze závazných stanovisek dotčených orgánů a z platné územně plánovací dokumentace; poukázal na to, že mezi pozemkem dotčeným stavbou a pozemkem ve vlastnictví žalobců se nacházejí dva ploty, které jsou od sebe odděleny veřejným chodníkem a částečně zatrubněným betonovým korytem potoka; k námitce, že stavba převyšuje oplocení cca o 1 m, stěžovatel poukázal na závazná stanoviska jednotlivých dotčených orgánů na úseku ochrany veřejného zdraví, ochrany životního prostředí, ochrany vod a ochrany zemědělského půdního fondu, přičemž z žádného nevyplyvá hodnocení stavby jako problematické s negativními účinky na okolní prostředí.; dále poukázal na to, že se stavební úřad zabýval rovněž otázkou hlukové zátěže na okolí, poukázal na protokol o autorizovaném měření hluku, provedená měření - mimo jiné i před oplocením rodinného domu na ulici X ve vlastnictví žalobců, přičemž nebylo zjištěno překročení hluku; stěžovatel (žalovaný – pozn. soudu) též konstatoval, že se stavební úřad dostatečně vypořádal s námitkou směřující k případným emisím v podobě aerosolů; k doložené nahrávce žalobců uvedl, že tato nedokazuje, že by aerosoly způsobené provozem myčky unikaly na pozemek žalobců; stavební úřad přezkoumal rovněž možné emise provozovny a dospěl k tomu, že světelné poměry v dotčené lokalitě nebudou realizovanou stavbou významně změněny. Žalovaný rovněž potvrdil, že stavební úřad vycházel z platného územního plánu, stavba se nenachází v ploše bydlení čistého, ale v ploše určené k využití k bydlení, v níž je možné umísťovat provozovny živnostenského charakteru za předpokladu, že vznikající emise nesmí překročit limitní hodnoty stanovené obecně závaznými předpisy; konstatoval, že pozemek a rodinný dům žalobců nebudou umístěním ani provozováním stavby negativně ovlivněny tak, že by byli omezeni v užívání“.

28. S odkazem na svou judikaturu Nejvyšší správní soud uzavřel, že návrh žalobců měl být posouzen jako návrh na obnovu řízení a že se zdejší soud měl věcně zabývat otázkou účastenství žalobců, se kterou se správní orgány vypořádaly podrobným a přezkoumatelným způsobem.
29. Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí současně uvedl, že pouhou změnou způsobu rozhodnutí nemohla být práva žalobců dotčena, když ostatně žalobci ani netvrdí, v čem byla dotčena, pouze své zkrácení na právech konstatují. Konstatoval-li žalovaný, že za situace, kdy odůvodnění rozhodnutí stavebního úřadu je dostatečně podloženo, by zrušení rozhodnutí stavebního úřadu vedlo pouze k vydání totožného rozhodnutí, což není účelné ani hospodárné, nelze v tom podle Nejvyššího správního soudu shledávat nepřípustné předjímání rozhodnutí ani porušení práva na spravedlivý proces.
30. V souladu s § 110 odst. 4 s. ř. s. je zdejší soud právním názorem Nejvyššího správního soudu vázán.
31. Soud dále vycházel z toho, že podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu „odpovědnost za řádné zjištění skutečností svědčících pro správné (zákonné) vymezení účastníků správního řízení nese správní orgán, který dané řízení vede. Tento správní orgán odpovídá za to, že jako s účastníky správního řízení bude jednáno se všemi osobami, s nimiž tak jednáno být mělo, neboť jim právo účastníka řízení ze zákona svědčilo (materiální a objektivní pojetí účastenství). Správné určení okruhu účastníků řízení totiž představuje jednu z esenciálních náležitostí pro řádný – zákonný – průběh správního řízení a následně i zákonnost správního rozhodnutí“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2013, č. j. 5 As 17/2013-25).
32. K postavení účastníka správního řízení se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 80/2008-68, publ. pod č. 1787/2009 Sb. NSS, ve kterém zdůraznil, že „s postavením osoby jakožto účastníka řízení jsou totiž spojena významná procesní práva, v

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

prvé řadě právo nahlížet do spisu, vyjadřovat se k věci, činit důkazní návrhy, být přítomen ústnímu jednání. Účastník přitom nemusí svých práv využít, není povinen se vyjádřit (zde např. podat věcnou námitku). Pokud je však účastníkovi účastenství na řízení odepřeno, má tento postup za následek zkrácení na jeho právech. Toto zkrácení nemusí být jen formální, ale může se projevit ve velmi praktické rovině, totiž nemožností efektivní ochrany právní sféry účastníka. S ohledem na nemožnost využití shora uvedených procesních práv tak tomu může kupříkladu v důsledku neschopnosti účastníka uplatnit vůči správnímu orgánu některé argumenty, které jsou zjištělné toliko ze správního spisu, případně neschopnosti zjistit relevantní důvody, které by eventuálně mohly vést k úspěchu v jeho věci, a které by jinak byly bývaly v dispozici účastníka díky využití jeho procesních práv.“

33. Soud se ztotožňuje s výše zmiňovanou judikaturou a v poměrech posuzované věci konstatuje, že předmětem napadeného rozhodnutí bylo posouzení otázky, zda žalobci byli účastníky správního řízení o vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení, či nikoli, a proto předmětem soudního přezkumu je také pouze otázka účastenství žalobců v posuzovaném správním řízení.
34. Podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona jsou účastníky územního řízení dále osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno.
35. Podle § 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona je účastníkem stavebního řízení vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno.
36. Ústavní soud v nálezu ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 19/99, upřednostnil široký výklad pojmu sousedství, kdy dovodil, že sousedními pozemky mohou být podle okolností případu i pozemky, které nemají společnou hranici. K tomu se přihlásil i Nejvyšší správní soud v navazující judikatuře. I při takovém pojetí sousedství pozemků je však třeba zkoumat, zda skutečně může dojít prováděním stavby k zásahu do vlastnického práva vlastníka sousedního pozemku. V rozsudku ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 As 54/2011-85, Nejvyšší správní soud definoval přímé dotčení jako „*takovou možnou změnu poměrů v lokalitě vyvolanou zamýšlenou stavbou, která má vliv na podstatu, obsah nebo výkon vlastnických či jiných relevantních práv těmi, kdo tato práva mají. (...) Úvaha o tom, že určitý pozemek, příp. určitá stavba, je již natolik vzdálen od pozemků, na kterých má být stavba umístěna, že jeho přímé dotčení nepřipadá v úvahu, pak musí být podložena skutkovými zjištěními vycházejícími z analýzy vzájemné vzdálenosti uvedených pozemků, povahy umísťované stavby, příp. pozemku či stavby potenciálně dotčených, a dalších relevantních okolností, na základě nichž lze usoudit, zda dotčení připadá v úvahu.*“
37. Pojem *přímé dotčení vlastnického práva* je tedy v judikatuře Nejvyššího správního soudu (např. i v rozsudcích ze dne 19. 6. 2009, č. j. 5 As 67/2008-111, a ze dne 17. 7. 2020, č. j. 2 As 421/2018-34) konstantně vykládán jako změna poměrů v lokalitě vyvolaná zamýšlenou stavbou, která má vliv na podstatu, obsah nebo výkon vlastnických práv. Může se jednat např. o dotčení imisemi ve smyslu § 1013 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), tj. stíněním, hlukem, prachem, pachem, zápachem, kouřem, vibracemi, světlem, zvýšenou intenzitou dopravy apod. [Podle § 1013 odst. 1 občanského zákoníku platí, že „*vlastník se zdrží všeho, co působí, že odpad, voda, kouř, prach, plyn, pach, světlo, stín, hluk, otřesy a jiné podobné účinky (imise) unikají na pozemek jiného vlastníka (souseda) v míře nepřiměřené místním poměrům a podstatně omezují obvyklé užívání pozemku; to platí i o unikání zvířat. Zakazuje se přímo přivádět imise na pozemek jiného*

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

vlastníka bez ohledu na míru takových vlivů a na stupeň obtěžování souseda, ledaže se to opírá o zvláštní právní důvod.“].

38. Pojem *přímé dotčení vlastnického práva* je neurčitým právním pojmem, kterým se tedy rozumí s ohledem na konkrétní okolnosti neoprávněný zásah do vlastnického nebo jiného práva nad míru přiměřenou poměrům. Přímé dotčení je třeba posuzovat vždy ve vztahu k dané lokalitě, ve které má stavební činnost proběhnout. Je potřeba zdůraznit, že možnost dotčení by měla být konkrétní a reálně představitelná, nikoliv pouze hypotetická (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 As 35/2016-38). Účastníkem řízení může být tedy vlastník sousedního pozemku pouze tehdy, pokud jeho vlastnické nebo jiné věcné právo k pozemku nebo stavbě může být stavebním povolením přímo dotčeno při výstavbě povolované stavby, a to vzhledem k velikosti stavebního pozemku a umístění stavby na něm, odstupovým vzdálenostem, rozměrům stavby, účelu jejího užívání atd. (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013-25, publ. pod č. 2932/2013 Sb. NSS, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 80/2008-68, publ. pod č. 1787/2009 Sb. NSS, a ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 As 35/2016-38). S těmito závěry zdejší soud souhlasí a v dalším odůvodnění z nich vychází.
39. Jde-li o posouzení přímého dotčení vlastnického práva a s tím spojené otázky účastenství žalobců, soud v prvé řadě konstatuje, že vzdálenost stavby od nemovitostí žalobců vskutku nebyla jediným a ani hlavním důvodem, pro který jim správní orgány účastenství v řízení podle odůvodnění vydaných rozhodnutí nepřiznaly. V tomto směru jsou vydaná rozhodnutí skutečně podrobně a přezkoumatelně odůvodněna, jak konstatoval již Nejvyšší správní soud. Stejně tomu bylo například i v otázce týkající se skutečností vyplývajících z územního plánu a z místních poměrů v daném území, přičemž žalobci se závěry správních orgánů v tomto směru v podané žalobě nijak věcně nepolemizovali.
40. Jinak tomu bylo v případě tvrzených imisí hluku a aerosolů. Při vypořádání těchto námitek se správní orgány opíraly zejména o to, že orgán ochrany ovzduší – Městský úřad v Litvínově, odbor životního prostředí, a orgán ochrany veřejného zdraví – Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje, záměr ve svých závazných stanoviscích neshledaly z hlediska vlivu na okolí jakkoli problematickým, nestanovily žádné podmínky a nepožadovaly zkušební provoz. Soud však konstatuje, že žádné ze závazných stanovisek vydaných těmito orgány se nezabývalo otázkou imisí hluku a aerosolů z provozu myčky a jejich dopady na okolí stavby. Za situace, kdy žalobci tuto otázku podáním žádosti o obnovu řízení do řízení vnesli a jejich argumentace založené na výšce plotů, výšce samotné stavby a její neuzavřené konstrukci se z hlediska možného dotčení jejich práv tvrzenými imisemi hluku a aerosolů nejevila je zjevně nesmyslná, bylo na správních orgánech, aby se s jejich námitkami přesvědčivě vypořádaly, resp. aby v tomto směru zjistily stav věci, o němž by nebyly důvodné pochybnosti. K předmětným závazným stanoviskům tak správní orgány za této situace neměly přistupovat jako ke konečným a zároveň nepřekročitelným limitům posouzení stavu věci, ale jako k podkladům, které stav věci neosvětlovaly v celém jeho potřebném rozsahu. Z tohoto důvodu si měly opatřit další podklady k tomu, aby mohly otázku účastenství žalobců posoudit na základě řádně zjištěného stavu věci.
41. V otázce dotčení vlastnického práva žalobců imisemi hluku se žalovaný opřel i o závěry vyplývající z protokolu autorizovaného měření hluku ze dne 1. 11. 2018, č. 116/2018, zpracovaného společností ECOMOST, s.r.o. Toto měření proběhlo 31. 10. 2018, tj. až po dokončení stavby, a vyplynulo z něj, že vypočtený příspěvek z provozu mycích boxů k hluku na pozadí v měřicím místě (48,9 dB) činil 1,8 dB (celkem tedy 50,7 dB) a že v chráněném venkovním prostoru rodinného domu žalobců po zohlednění vzdálenosti od Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

měřicího místa a útlumu sférickou divergencí o hodnotě 3,8 dB není překročen hygienický limit 50 dB. Při čínění tohoto závěru zpracovatel protokolu pracoval s vypočtenou hodnotou 46,9 dB (50,7 dB – 3,8 dB), od které ještě odečetl 1,8 dB představující hodnotu nejistoty měření.

42. Soud při ústním jednání soudu provedl dokazování žalobci navrženým protokolem č. 58738/2019 ze dne 1. 7. 2019 o měření hluku z provozu mycích boxů, které provedl Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem dne 1. 6. 2019. I tentokrát se jednalo o měření provedené po dokončení stavby. V tomto případě byl po dobu celých osmi hodin měření naměřen poměrně značný rozdíl (průměrně okolo 10 dB) mezi zbytkovým hlukem a hlukem zdroje – automyčky. I po odečtení nejistoty měření o hodnotě 1,7 dB zpracovatel protokolu uzavřel, že v místě dochází k překročení hygienického limitu, neboť výsledná hodnota činila 52,8 dB.
43. Podle názoru soudu z obou popsanych měření vyplývá, že provoz automyčky nepochybně přispívá ke zvýšení hladiny hluku v místě nemovitostí žalobců a že naměřené hodnoty se pohybují okolo hygienického limitu 50 dB. I za situace, kdy měl žalovaný k dispozici pouze protokol o měření zpracovaný společností ECOMOST, s.r.o., podle kterého k překročení hygienického limitu nedošlo, tak měl s ohledem na široké pojetí účastenství prosazované judikaturou přisvědčit závěru, že s žalobci mělo být jednáno jako s účastníky společného územního a stavebního řízení, nikoli vypořádání jejich námitek omezit na to, že nebylo zjištěno překročení hlukového limitu.
44. Soud proto na základě výše uvedených skutečností dospěl k závěru, že s žalobci mělo být jednáno jako s účastníky společného územního a stavebního řízení, a že tedy jejich žádost o obnovu řízení neměla být zamítnuta z důvodu, že je správní orgány za účastníky řízení společného územního a stavebního řízení nepovažovaly.
45. Soud při posuzování otázky účastenství žalobců naopak nevycházel z tvrzené účasti žalobců na předchozím jiném řízení vedeném stavebním úřadem pod sp. zn. MELT/15457/2019, které se podle jejich slov týkala prakticky totožné věci. Toto tvrzení totiž žalobci nebylo jakkoli doloženo. Za neprůkazné z pohledu tvrzení o vnikajících emisích hluku a aerosolů na jejich pozemky pak soud považoval žalobci předložený a ve správním spise založený videozáznam z provozu mycích boxů. Na druhou stranu soud k vyjádření žalovaného k žalobě konstatuje, že protokol o kontrole stavby dne 12. 10. 2018 neobsahuje žádné – tedy ani negativní – zjištění stran toho, že by na pozemky žalobců vnikaly, či nevnikaly aerosoly.
46. Z výše uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro vadu řízení spočívající v neúplně zjištěném skutkovém stavu věci, který zejména ohledně otázky imisí aerosolů vyžadoval zásadní doplnění, a též podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost závěru, který ohledně účastenství žalobců žalovaný učinil na základě protokolu o měření hluku zpracovaného společností ECOMOST, s.r.o. Soud žalovanému věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil k dalšímu řízení, v němž bude podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku.
47. O nákladech tohoto řízení a řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 12. 2021, č. j. 16 A 68/2019-53, rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první ve spojení s § 110 odst. 3 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žalobci měli ve věci plný úspěch, soud uložil procesně neúspěšnému žalovanému povinnost zaplatit jim do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení v celkové výši 26 734,56 Kč. Náhrada se skládá z částky 6 000 Kč odpovídající zaplaceným dvěma soudním poplatkům po 3 000 Kč, z částky 14 880 Kč za tři úkony právní služby právního zástupce Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žalobců po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“) [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a), podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d), účast na jednání před soudem – § 11 odst. 1 písm. g) AT] za každého z žalobců snižené v souladu s § 12 odst. 4 AT o 20 % (tj. 4 960 Kč za jeden úkon, 14 880 Kč za tři úkony), z částky 900 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [tři režijní paušály po 300 Kč podle § 35 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 13 odst. 1 a 4 AT], z částky 400 Kč za náhradu promeškaného času [4 půlhodiny po 100 Kč podle § 14 AT za čas strávený na cestě z Chomutova do Ústí nad Labem a zpět], z cestovného v celkové výši 956 Kč za jízdu motorovým vozidlem z Chomutova do Ústí nad Labem a zpět a z částky 3 598,56 Kč představující 21% DPH, kterou byl právní zástupce odpůrce podle zvláštního právního předpisu povinen odvést z vyčíslené náhrady nákladů řízení. Soud poznamenává, že při stanovení počtu režijních paušálů vycházel z toho, že i v případě, kdy právní zástupce zastupuje více osob a provede přitom úkon právní služby, jedná se stále pouze o jeden úkon, a přísluší mu tedy pouze jedna paušální náhrada (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 7. 2020, sp. zn. 29 ICdo 151/2018). Splatnost náhrady nákladů řízení soud stanovil ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku, kterou považuje za přiměřenou.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 21. listopadu 2023

Mgr. Václav Trajer, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.